

Αξιολόγηση του Μαθητή: Βασικές Αρχές και Εναλλακτικές Μορφές Αξιολόγησης

Χαράλαμπος Χαραλάμπος
Τμήμα Επιστημών της Αγωγής
Πανεπιστήμιο Κύπρου

Δομή παρουσίασης

- **Γενικά για την αξιολόγηση:**
 - Τι (δεν) είναι;
 - Για ποιους/γιατί γίνεται;
 - Ποια η σημασία της και τι εισηγούνται οι έρευνες;
 - Μορφές αξιολόγησης
- **Διαμορφωτική αξιολόγηση:**
 - Έννοια
 - Μια χρήσιμη αναλογία
 - Τρία βασικά ερωτήματα
 - Βασικές αρχές αποτελεσματικής αξιολόγησης
- **Εναλλακτικές Μορφές Αξιολόγησης**
 - Σημασία για ανάπτυξη οριζόντιων δεξιοτήτων
 - Εστίαση σε τρεις μορφές
 - Αυτοαξιολόγηση-ετεροαξιολόγηση
 - Φάκελος επιτευγμάτων (portfolio)
 - Δημιουργικές Εργασίες (projects)

Τι (Δεν) Είναι η Αξιολόγηση;

- Αποτελεί μια **συστηματική διαδικασία** προσδιορισμού του βαθμού στον οποίο επιτυγχάνονται οι επιδιωκόμενοι **στόχοι**
- Διαδικασία **συλλογής πληροφοριών** σε σχέση με τα μαθησιακά αποτελέσματα, **με στόχο τη λήψη αποφάσεων για βελτίωση της διδασκαλίας** (Stiggins & Chappuis, 2012, σελ. 3)
- Η αξιολόγηση **ΔΕΝ** είναι μέτρηση και βαθμολόγηση
- Η αξιολόγηση **ΔΕΝ** είναι μέσο τιμωρίας των μαθητών

Για Ποιους/Γιατί Γίνεται;

- Για τον/την **εκπαιδευτικό**:
 - Παρέχει πληροφόρηση για το πού βρίσκονται οι μαθητές
 - παρέχει ανατροφοδότηση σχετικά με τη διδασκαλία
 - μπορεί να καθοδηγήσει τα επόμενα διδακτικά βήματα
- Για **τον μαθητή/τη μαθήτριά**:
 - Παρέχει πληροφόρηση για το πού βρίσκονται και σε ποιο βαθμό έχουν υλοποιήσει τους στόχους που τέθηκαν

Αξιολόγηση: Τι εισηγούνται οι έρευνες;

- Η επίδραση της αξιολόγησης είναι **καθολική**: «Ανεξάρτητα αν η μελέτη αφορά στην Πορτογαλία ή στις ΗΠΑ, αν εστιάζεται σε τετράχρονους μαθητές ή σε εικοσιτετράχρονους φοιτητές, αν εξετάζει τη Μουσική ή τα Μαθηματικά, η αξιολόγηση έχει συστηματικά σημαντική επίδραση [στα μαθησιακά αποτελέσματα]» (William, 2009, σ. 8)
- Σε μετα-ανάλυση 800 άλλων μετα-αναλύσεων (σύνολο 52,637 μελετών!) η αξιολόγηση (και η ανατροφοδότηση που ακολουθεί) κατατάχτηκαν 10^{ες} μεταξύ 138 παραμέτρων που εξετάστηκαν (Hattie, 2009)

Μορφές Αξιολόγησης

- Σε σχέση με τον **σκοπό**:
 - Διαμορφωτική ή αξιολόγηση για τη μάθηση
 - Τελική ή αθροιστική ή αξιολόγηση της μάθησης
- Σε σχέση με τον **χρόνο διεξαγωγής**:
 - Αρχική διαγνωστική
 - Συντρέχουσα
 - Τελική

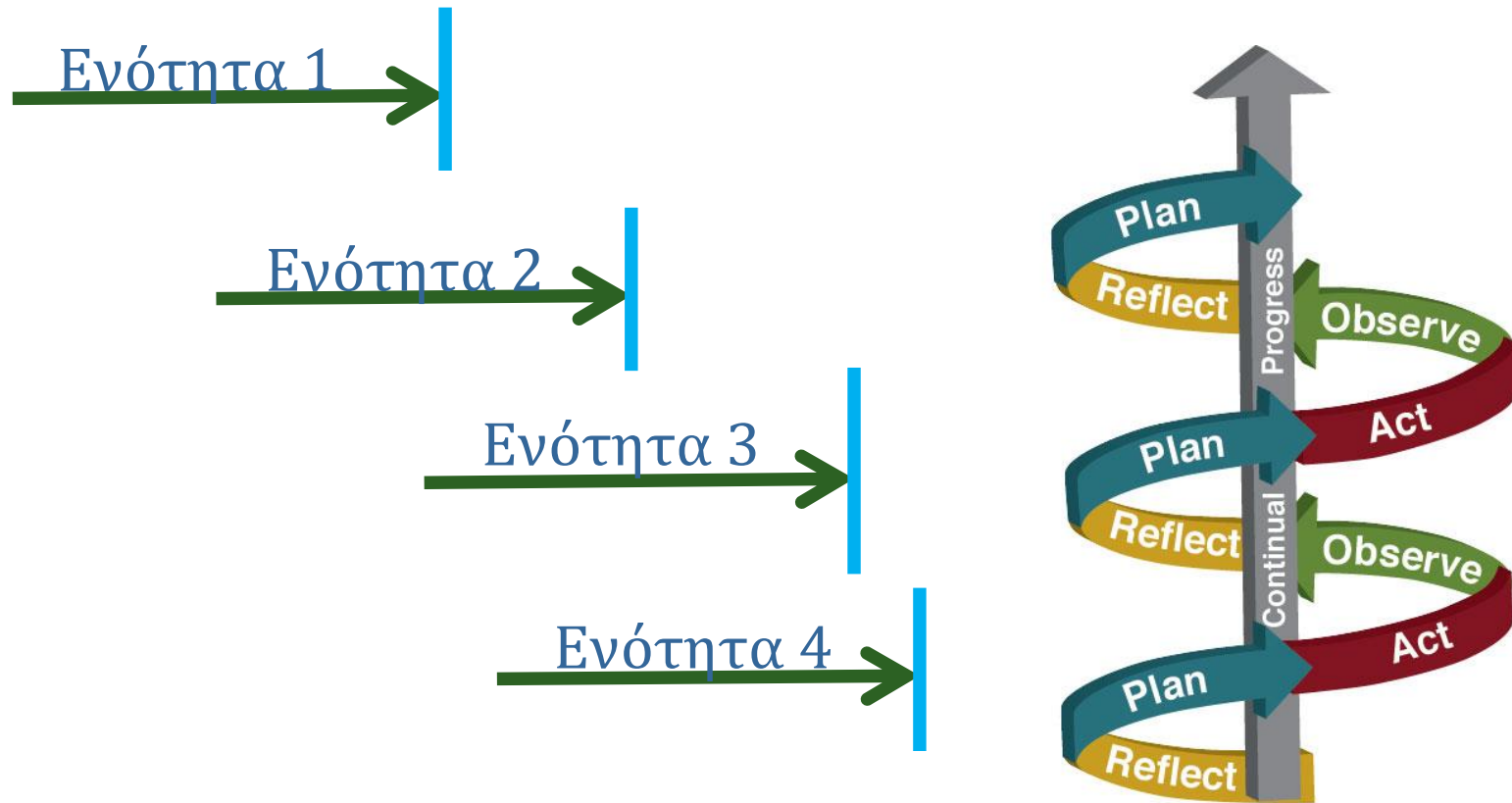

Διαμορφωτική Αξιολόγηση

- Δεν οριοθετεί το τέρμα της διδακτικής /μαθησιακής διαδρομής, αλλά συνιστά **σειρά οδοδεικτών που μπορούν να ενημερώσουν τα επόμενα βήματα** των εκπαιδευτικών και των μαθητών/τριών
- Έχει μεγαλύτερη επίδραση στα μαθησιακά αποτελέσματα παρά η τελική αξιολόγηση (Creemers & Kyriakides, 2008; Hattie, 2009; Shavelson, 2008)

Αξιολόγηση για τη μάθηση: Αναπόσπαστο μέρος της διδασκαλίας

Αξιολόγηση για τη μάθηση: Μια χρήσιμη αναλογία

Το Παγκόσμιο Σύστημα Στιγματοθέτησης (GPS, global positioning system)

- **Απαιτούμενες πληροφορίες:**
 - Αφετηρία
 - Προορισμός
- **Η διαδρομή σπάζει σε επιμέρους βήματα:**
 - Στόχος: η καλύτερη διαδρομή
- **Χρήσιμες λειτουργίες:**
 - Έχουμε συνεχή πληροφόρηση για το πού βρισκόμαστε
 - Αν αποκλίνουμε, το σύστημα μας επαναφέρει

Διαμορφωτική Αξιολόγηση ή Αξιολόγηση για τη μάθηση

Τρία Βασικά Ερωτήματα

- Πού πρέπει να φτάσω;
- Πού βρίσκομαι τώρα;
- Πώς θα καλύψω την απόσταση;

(Hattie & Timperley, 2007; Stiggins & Chappuis, 2012)

Διαμορφωτική Αξιολόγηση ή Αξιολόγηση για τη μάθηση

Πού πρέπει να φτάσω;

- ✓ Δώστε στα παιδιά μια ξεκάθαρη εικόνα για τα αναμενόμενα αποτελέσματα
- ✓ Συζητήστε μαζί τους κριτήρια με βάση τα οποία μπορούν να αξιολογήσουν τον βαθμό στον οποίο έχουν επιτευχθεί οι συγκεκριμένοι στόχοι
- ✓ Μοιραστείτε και συζητήστε μαζί τους δείγματα δυνατών και πιο αδύνατων εργασιών

Διαμορφωτική Αξιολόγηση ή Αξιολόγηση για τη μάθηση

Πού βρίσκομαι τώρα;

- ✓ Διοργανώστε συζητήσεις στην τάξη και αξιοποιήστε δραστηριότητες που δίνουν πληροφόρηση σχετικά με το πού βρίσκονται τα παιδιά
- ✓ Διδάξτε τα παιδιά να θέτουν στόχους και να αυτοαξιολογούνται με βάση προκαθορισμένα κριτήρια
- ✓ Βοηθήστε τα παιδιά να καταστούν πηγές πληροφόρησης για τους συμμαθητές/τριές τους (ετεροαξιολόγηση με βάση προκαθορισμένα κριτήρια)

Διαμορφωτική Αξιολόγηση ή Αξιολόγηση για τη μάθηση

Πώς θα καλύψω την απόσταση;

- ✓ Παρέχετε στα παιδιά συχνή περιγραφική ανατροφοδότηση
- ✓ Βοηθήστε τα παιδιά να αναθεωρούν τη δουλειά τους, επικεντρωνόμενα σε συγκεκριμένες παραμέτρους κάθε φορά
- ✓ Βοηθήστε τα παιδιά να εμπλακούν σε αναστοχασμό σε σχέση με αυτά που μαθαίνουν
- ✓ Τα παιδιά ετερο-αξιολογούν τη δουλειά των συμμαθητών/τριών τους και προτείνουν τρόπους βελτίωσης

(Hall & Burke, 2004; Stiggins & Chappuis, 2012; Williams, 2009)

Πέντε Βασικές Γενικές Αρχές Για Αποτελεσματική Μάθηση και Αξιολόγηση

1. Κοινοποίηση, διευκρίνιση και συζήτηση των μαθησιακών στόχων καθώς και των κριτηρίων αξιολόγησης της επίτευξής τους
2. Διοργάνωση συζητήσεων και δραστηριοτήτων για συλλογή πληροφοριών σε σχέση με το τι και το πώς μαθαίνουν οι μαθητές
3. Παροχή ανατροφοδότησης που να δίνει κατεύθυνση στους μαθητές για τα επόμενα βήματά τους (feedback vs. **feed-forward**)
4. Ενεργοποίηση μαθητών ως υπεύθυνων της μάθησής τους (οι μαθητές παρακολουθούν και ρυθμίζουν τη μάθησή τους)
5. Δημιουργία κοινότητας μάθησης όπου οι μαθητές αποτελούν πηγές μάθησης ο ένας για τον άλλο (εργασία **ως** ομάδα vs. εργασία **σε** ομάδα)—τεχνικές ετεροαξιολόγησης

(NCTM--Wiliam, 2007)

Εναλλακτικές Μορφές Αξιολόγησης

Εναλλακτικές Μορφές Αξιολόγησης και Οριζόντιες Δεξιότητες

- Συνεργατικότητα
- Δημιουργικότητα
- Προσαρμοστικότητα
- Ευελιξία
- Καινοτομία
- Κριτική σκέψη
- Επίλυση προβλημάτων
- Ανάλυση και σύνθεση δεδομένων
- Έλεγχος και ερμηνεία δεδομένων
- Επιχειρηματολογία
- Χρήση τεχνολογίας
- ...

Επικέντρωση σε Τρεις Εναλλακτικές Μορφές Αξιολόγησης

1. Αυτοαξιολόγηση-ετεροαξιολόγηση (self & peer assessment)
2. Φάκελος αναστοχασμού και επιτευγμάτων (portfolio)
3. Δημιουργικές εργασίες (projects)

Αυτοαξιολόγηση

- Είναι μια διαδικασία **διαμορφωτικής αξιολόγησης**, κατά την οποία τα παιδιά προβληματίζονται σχετικά με την ποιότητα της εργασίας τους, κρίνουν τον βαθμό στον οποίο αντανακλά συγκεκριμένους και σαφείς στόχους ή κριτήρια, και την αναθεωρούν αναλόγως (Andrade & Valtcheva, 2008)
- Η αυτοαξιολόγηση είναι μια κρίση των ίδιων των παιδιών για τη δική τους μάθηση. Τα βοηθά να απαντήσουν στο ερώτημα: ***Πώς προχωρά η μάθησή μου;***

Αυτοαξιολόγηση

Λόγοι για τους οποίους χρειάζεται να εμπλέκουμε τα παιδιά σε διαδικασίες αυτοαξιολόγησης:

- Εμπλέκει τα παιδιά στη διαδικασία της αξιολόγησης
- Συμβάλλει στην ανάπτυξη μεταγνωστικών ικανοτήτων
- Ενθαρρύνει τα παιδιά να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες και υπευθυνότητες σε σχέση με τη διαδικασία της μάθησής τους
- Συμβάλλει στην ανάπτυξη αυτονομίας και ανεξαρτησίας σε σχέση με τη μάθηση (σημαντική ικανότητα που σχετίζεται με τη διά βίου εκπαίδευση και μάθηση)
- Βοηθά τα παιδιά να αναγνωρίζουν τα επόμενα βήματα στη μαθησιακή διαδικασία

Αυτοαξιολόγηση-Ετεροαξιολόγηση

- Αποτελεί δεξιότητα που πρέπει να διδαχθεί
- Βήματα για τη διδασκαλία αυτοαξιολόγησης (Χριστοφορίδου, 2015):
 - Δημιουργία κατάλληλου κλίματος
 - Μοντελοποίηση της διαδικασίας αξιολόγησης
 - Εφαρμογή διαδικασίας σε ανεξάρτητο έργο
 - Εισαγωγή ετερο-αξιολόγησης
 - Εισαγωγή αυτό-αξιολόγησης

Αυτοαξιολόγηση-Ετεροαξιολόγηση

- **Βήμα 1^ο: Δημιουργία κατάλληλου κλίματος**
 - Δεν ενισχύεται από την έμφαση σε υψηλούς βαθμούς, σωστές και γρήγορες απαντήσεις ελάχιστα ή καθόλου λάθη
 - Τέτοιες συμπεριφορές ευνοούν την αποφυγή δύσκολων στόχων/έργων
 - Χρειάζεται να πείσουμε ότι:
 - Όλοι κάνουμε λάθη, ακόμα και ο ίδιος ο εκπαιδευτικός («*γιορτάστε το λάθος*»)
 - Οι δυσκολίες είναι μέρος της μάθησης
 - Thomas Edison: «Genius is 1% inspiration and 99% perspiration»

Αυτοαξιολόγηση-Ετεροαξιολόγηση

- **Βήμα 1^ο: Δημιουργία κατάλληλου κλίματος**
 - Χρήσιμες εκφράσεις:
 - «Δεν υπάρχουν ηλίθιες ερωτήσεις. Αντίθετα είναι προβληματικό να μην ξέρεις κάτι και να μην ρωτάς»
 - «Μη βιαστείτε να δώσετε απάντηση. Θα περιμένω να ακούσω από όλους. Ακόμα και αν δεν βρήκατε απάντηση, περιμένω να ακούσω τη σκέψη σας»
 - «Αν δεν δυσκολεύομαι, δεν μαθαίνω»
 - «Αν όλα τα βρίσκω εύκολα, δεν μαθαίνω κάτι καινούριο»

Αυτοαξιολόγηση-Ετεροαξιολόγηση

- **Βήμα 2^ο: Μοντελοποίηση της διαδικασίας αξιολόγησης**
 - Κοινοποιώ **τα κριτήρια** που έχω όταν αξιολογώ, ώστε τα παιδιά να κατανοήσουν ότι δεν πρόκειται για μια αδιαφανή διαδικασία
 - Παρουσιάζω τη διαδικασία που ακολουθώ για την αξιολόγηση ενός έργου (σκέφτομαι φωναχτά καθώς διορθώνω!)
 - Παρουσιάζω **ολοκληρωμένες εργασίες** διαφορετικής ποιότητας και τις αναλύουμε μαζί με τα παιδιά ως προς την ποιότητά τους, χρησιμοποιώντας κριτήρια που έχω ήδη γνωστοποιήσει (σύγκριση ως προς το **τελικό προϊόν**)
 - Παρουσιάζω εργασίες που βρίσκονται σε διαφορετικά στάδια εξέλιξης και τις συγκρίνουμε (σύγκριση ως προς την **εξέλιξη** της εργασίας)

Αυτοαξιολόγηση-Ετεροαξιολόγηση

- **Βήμα 3^ο: Εφαρμογή διαδικασίας σε ανεξάρτητο έργο**
 - Δίνω στα παιδιά δείγματα εργασιών από προηγούμενες χρονιές (ή δημιουργώ δικά μου έργα) με στόχο την εφαρμογή συγκεκριμένων κριτηρίων αξιολόγησης (τα οποία δίνω σε **λίστα ελέγχου**)
 - Ξεκινώ από την εφαρμογή εύκολων κριτηρίων και προχωρώ στα πιο δύσκολα
 - Αρχικά μοντελοποιώ τη διαδικασία εφαρμογής των κριτηρίων

Αυτοαξιολόγηση-Ετεροαξιολόγηση

- **Βήμα 4^ο: Ετεροαξιολόγηση**
 - ❑ Ξεκινώ με ετεροαξιολόγηση, γιατί η έρευνα εισηγείται ότι προλειαίνει το έδαφος για την αυτοαξιολόγηση
 - ❑ Διευκρινίζω τον στόχο: βοηθώ τους συμμαθητές/τις συμμαθήτριές μου να μάθουν! Δεν είναι στόχος μου να ψαρέψω τα λάθη τους!
 - ❑ Μπορεί να αφαιρείται το όνομα των παιδιών από τα έργα τους
 - ❑ Γίνεται με εφαρμογή συγκεκριμένων κριτηρίων (λίστες ελέγχου)

Αυτοαξιολόγηση-Ετεροαξιολόγηση

■ Βήμα 5^ο: Αυτοαξιολόγηση

- Υπογραμμίζω ότι στόχος είναι η μάθηση και όχι να βρω απλά τα λάθη μου
- Αναστοχασμός για τη μάθηση
 - Σημαντικό να δίνονται ευκαιρίες στα παιδιά να λένε τι έχουν μάθει και τι όχι, πού χρειάζονται βοήθεια κτλ.

Φάκελος αναστοχασμού και επιτευγμάτων (Portfolio)

Ιδεοθύελλα:

- Πώς αντιλαμβάνεστε εσείς τον φάκελο αναστοχασμού και επιτευγμάτων;
- Τι είναι;
- Τι περιλαμβάνει;
- Ποιος αποφασίζει το περιεχόμενό του και πώς;

Φάκελος αναστοχασμού και επιτευγμάτων

- «Αποτελεί συλλογή έργων ενός μαθητή, τα οποία **έχουν επιλεγεί με τη συναίνεσή του** και με βάση **συγκεκριμένο στόχο**. Τα έργα αυτά αποτελούν τεκμήρια για την **προσπάθεια**, την **πρόοδο** και την **επίδοση** του μαθητή σε δεδομένο ή δεδομένα γνωστικά αντικείμενα του αναλυτικού προγράμματος. Η συλλογή θα πρέπει να περιλαμβάνει **το σκεπτικό που αναπτύσσει ο μαθητής** καθώς καταβάλλει προσπάθεια για να εκπονήσει τις εργασίες που θα περιληφθούν στον φάκελο εργασιών του μαθητή»

(Κουλουμπαρίτση, 2018, σελ. 82).

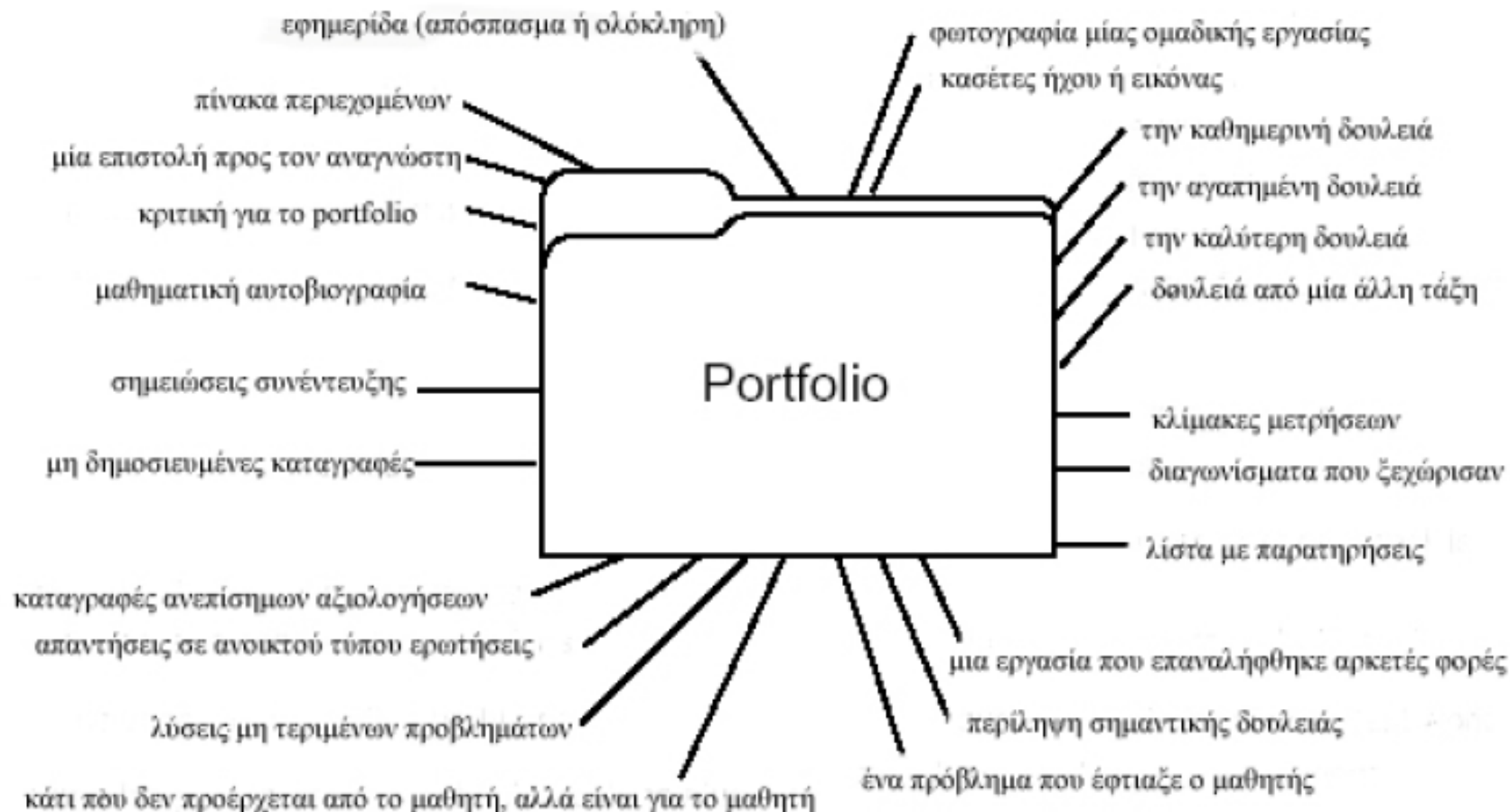
Φάκελος αναστοχασμού και επιτευγμάτων

- Είναι μια λέξη ιταλικής προέλευσης (folium + portare) και σημαίνει χαρτοφυλάκιο, μεταφερόμενο φάκελο
- Το παιδί συγκρίνεται με τον εαυτό του (ατομική πρόοδος)
- Αυτοκριτική-αυτοαξιολόγηση
- Έχει στόχο να καταστήσει το επίπεδο επίδοσης ενός παιδιού σε διάφορους τομείς ικανοτήτων ορατό και κατανοητό από το ίδιο το παιδί, τον/την εκπαιδευτικό και τους γονείς.
- Προϋποθέτει την ενεργό συμμετοχή του παιδιού στη διαδικασία αξιολόγησής του: το παιδί περιγράφει τι επέλεξε να συμπεριληφθεί στον φάκελό του και επεξηγεί τις επιλογές του

Φάκελος αναστοχασμού και επιτευγμάτων

Περιεχόμενο φακέλου

(Ο.Ε.Π.Ε.Κ., Τήρηση Φακέλου Εργασιών Μαθητή-Αξιολόγηση Εκπαιδευτικού, σελ. 22)

Φάκελος αναστοχασμού και επιτευγμάτων

- *Ο φάκελος επιτευγμάτων ΔΕΝ είναι απλά ένα αρχείο που αποθηκεύονται οι εργασίες του παιδιού. Αντίθετα, χρησιμοποιείται ως σημείο αναφοράς για τη βελτίωση και την πρόοδο των παιδιών (άρα και τα ίδια τα παιδιά μπορούν να εμπλέκονται στην επιλογή των έργων που περιλαμβάνονται στον φάκελο)*
- Υπεύθυνος για τον φάκελο είναι ο μαθητής/ η μαθήτρια με την εποπτεία και συνεργασία του/της εκπαιδευτικού
- Καθορίζονται από πριν οι διαδικασίες τήρησης του φακέλου και το περιεχόμενο του
- Ο φάκελος μπορεί να είναι συμβατικού τύπου (κανονικός φάκελος) ή ηλεκτρονικής μορφής (e-portfolio)

Φάκελος αναστοχασμού και επιτευγμάτων

Βήματα ανάπτυξης ενός Portfolio (Φωτιάδου, 2001, σελ. 130):

- **Σκοπός και είδος portfolio:** το παιδί αποφασίζει σε συνεργασία με τον εκπαιδευτικό ποια μορφή θα δώσει στο portfolio του, ποια στοιχεία θα περιέχει και για ποιο σκοπό δημιουργείται
- **Συλλογή:** το παιδί συλλέγει διάφορα στοιχεία για πιθανή συμπερίληψη
- **Επιλογή:** το παιδί αποφασίζει ποια στοιχεία θα περιληφθούν
- **Αξιολόγηση και τεκμηρίωση:** το παιδί αξιολογεί και τεκμηριώνει τις επιλογές του
- **Σύνδεση-συσχέτιση:** το παιδί συνδέει τα καινούρια στοιχεία με τα προηγούμενα
- **Συζήτηση:** Διάλογος μεταξύ εκπαιδευτικού και παιδιού (ή ακόμα και γονέα/κηδεμόνα) αναφορικά με το portfolio και το περιεχόμενό του
- **Ενημέρωση-Ανανέωση:** Συνεχής ενημέρωση και ανανέωση /αντικατάσταση προηγούμενων στοιχείων με καινούρια

Δημιουργικές Εργασίες: Ορισμός και Σημασία

■ Τι (δεν) είναι;

- ✓ Δημιουργικές/συνθετικές μελέτες
- ✓ Διερευνητικές εργασίες
- ✗ Εργασίες αντιγραφής από βιβλία, εγκυκλοπαίδειες και από το διαδίκτυο (εργασίες τύπου «copy-paste»)
- ✗ Εργασίες στις οποίες τα παιδιά αναμασούν έτοιμες πληροφορίες
- ✗ Εργασίες που γίνονται απλά για «ενίσχυση» βαθμού

■ Σημασία:

- Προωθούν δεξιότητες έρευνας
- Προωθούν την αυτόνομη μάθηση, την κριτική σκέψη και την ολιστική προσέγγιση της γνώσης
- Προωθούν την ομαδικότητα και τη συνεργασία μεταξύ των παιδιών

Είδη Δημιουργικών Εργασιών

- **Ανάλογα με το περιεχόμενο:**
 - **Τύπου έκθεσης (Report Project):** το παιδί παρουσιάζει τη γνώση που έχει αποκτήσει από τη μελέτη συγκεκριμένης βιβλιογραφίας
 - **Τύπου έρευνας (Research Project):** αναμένεται από τους μαθητές να εμπλακούν σε επιστημονική διερεύνηση
 - **Τύπου επίδειξης (Demonstration Project):** περιλαμβάνει την παρουσίαση υλικών /συσκευών

Είδη Δημιουργικών Εργασιών

- **Ανάλογα με τη διάρκεια:**
 - Βραχυπρόθεσμα
 - Μακρόχρονα

- **Ανάλογα με τον τρόπο αξιοποίησής τους:**
 - Για την εισαγωγή μιας νέας ενότητας
 - Για επέκταση ή εμπέδωση διδαχθείσας ενότητας

Στάδια Ανάπτυξης Δημιουργικών Εργασιών

1. **Πρωτοβουλία-προβληματισμός- Επιλογή θέματος**
2. **Σχεδιασμός υλοποίησης του project που επιλέχθηκε**
 - ❑ Ανταλλαγή απόψεων
 - ❑ Διαμόρφωση του πλαισίου δράσης
 - ❑ Προγραμματισμός πορείας
3. **Διεξαγωγή-πραγματοποίηση δραστηριοτήτων**
 - ❑ Συγκέντρωση υλικού
 - ❑ Επεξεργασία υλικού
4. **Συγγραφή εργασίας**
5. **Αξιολόγηση, Παρουσίαση και Αναστοχασμός**
 - ❑ Αξιολόγηση επίτευξης σκοπού/μεθοδολογίας/ συνεργασίας
 - ❑ Τι μάθαμε; Τι θα κρατούσαμε/αλλάζαμε για την επόμενη προσπάθεια;

(Βασισμένο στον Frey, 2002)

Στάδια Ανάπτυξης Δημιουργικών Εργασιών

Κατά τη διάρκεια του project παρεμβάλλονται **διαλείμματα ενημέρωσης** (από τον μαθητή/τη μαθήτρια) και **διαλείμματα ανατροφοδότησης** (από τον/την εκπαιδευτικό)

(Βασισμένο στον Frey, 2002)

Αξιολόγηση Δημιουργικών Εργασιών

- Οι εργασίες αυτές διαφέρουν από τις συνηθισμένες γραπτές εργασίες ως προς τον σκοπό τους, την έκτασή τους, τον αριθμό των ατόμων που είναι δυνατόν να αναλάβουν τις εργασίες και τα μέσα που απαιτούνται για την εκτέλεσή τους.
- Με την τεχνική αυτή είναι δυνατόν να αξιολογηθούν ειδικές ικανότητες των παιδιών που δεν αναφέρονται στο περιεχόμενο ενός μόνο μαθήματος.
- Όταν χρησιμοποιείται αυτή η μέθοδος αξιολόγησης, θα πρέπει να οριοθετούνται από την αρχή τόσο οι σκοποί της συγκεκριμένης εργασίας που θα αναλάβουν οι μαθητές όσο και τα **κριτήρια** με τα οποία θα κριθούν οι εργασίες τους.

Αξιολόγηση Δημιουργικών Εργασιών

Μερικά από τα κριτήρια που μπορεί να αξιοποιηθούν είναι:

- ❑ Τήρηση χρονικών και άλλων προδιαγραφών
- ❑ Πηγές που χρησιμοποιήθηκαν ως προς την αντιπροσωπευτικότητά τους και ως προς το κύρος τους
- ❑ Κύρος και αξιοπιστία μέσων, υλικών και διαδικασιών που χρησιμοποιήθηκαν
- ❑ Επιχειρηματολογία, ιδέες, πρωτοτυπία κτλ.
- ❑ Παρουσίαση
- ❑ ...

**Ευχαριστώ πολύ για την
προσοχή σας**

Επικοινωνία:

Χαράλαμπος Χαραλάμπος

Τμήμα ΕΠΑ, Πανεπιστήμιο Κύπρου

cycharal@ucy.ac.cy (22-892989)

